

Tutoriat 10 CSI

- Teorema de integrare prin părți a integralei Riemann

$f, g: [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ derivabilă având derivatele integrabile Riemann.
Atunci $\int_a^b f'(x) g(x) dx = f(b)g(b) - f(a)g(a) - \int_a^b f(x)g'(x) dx$.

- Teorema de inversare a ordinii de integrare
(Teorema lui Fubini)

$$D = \{(x, t) \in \mathbb{R} \times \mathbb{R} ; a \leq x \leq b, c \leq t \leq d\}$$

$f: D \rightarrow \mathbb{R}$ funcție continuă

$$\text{Atunci } \int_a^b \left(\int_c^d f(x, t) dt \right) dx = \int_c^d \left(\int_a^b f(x, t) dx \right) dt.$$

Integrale improprii

- Caz I: funcții nemărginite

$$f: D \subset \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, (a, b] \subset D$$

$\forall c \in (a, b]$ f integrabilă Riemann pe $[c, b]$, i.e. $\exists I_c = \int_c^b f(x) dx$.

$$\int_a^b f(x) dx = \lim_{c \rightarrow a} \int_c^b f(x) dx.$$

- Caz II: domenii nemărginite

$f: [a, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$, integrabilă Riemann pe \forall interval $[a, c]$, i.e. $\exists I_c = \int_a^c f(x) dx$.

$$\int_a^\infty f(x) dx = \lim_{c \rightarrow \infty} \int_a^c f(x) dx.$$

Măsură Jordan

$I \subset \mathbb{R}^n$, interval închis n -dimensional

$E \subset \mathbb{R}^n$, $E \subset I$

$$\sum_{e \in \mathcal{P}} \overline{V}(I_e)$$

• măsură Jordan exterioară: $\mu^*(E) = \inf \{ \overline{V}_e(E, \mathcal{P}), \mathcal{P} \text{ partiție a lui } I \}$

• măsură Jordan interioară: $\mu_*(E) = \sup \{ \underline{V}_i(E, \mathcal{P}), \mathcal{P} \text{ partiție a lui } I \}$

$$\sum_{i \in \mathcal{P}} \underline{V}(I_i)$$

Def: $E \subset \mathbb{R}^n$ mărginită s.m. măsurabilă Jordan d.c. $\mu^*(E) = \mu_*(E)$.

Integrale duble

$f: [a, b] \times [c, d] \rightarrow \mathbb{R}$

P.p. $x \rightarrow f(x, y)$ integrabilă pe $[a, b]$, $\forall y \in [c, d]$

$y \rightarrow f(x, y)$ integrabilă pe $[c, d]$, $\forall x \in [a, b]$

f integrabilă pe $[a, b] \times [c, d]$

Atunci $x \rightarrow \int_c^d f(x, y) dy$ integrabilă pe $[a, b]$

$y \rightarrow \int_a^b f(x, y) dx$ integrabilă pe $[c, d]$

$$\iint_{[a, b] \times [c, d]} f(x, y) dx dy = \int_a^b \left(\int_c^d f(x, y) dy \right) dx = \int_c^d \left(\int_a^b f(x, y) dx \right) dy$$

⑦ Formule pentru domenii simple

• $D \subset \mathbb{R}^n$ simplă în raport cu $\mathcal{O}_x \Rightarrow c \leq y \leq d$, $\varphi_1(y) \leq x \leq \varphi_2(y)$

$f: D \rightarrow \mathbb{R}$, integrabilă și mărginită

P.p. $\forall y \in [c, d] \quad \exists H(y) = \int_{\varphi_1(y)}^{\varphi_2(y)} f(x, y) dx$.

Atunci H integrabilă și $\iint_D f(x, y) dx dy = \int_c^d \left(\int_{\varphi_1(y)}^{\varphi_2(y)} f(x, y) dx \right) dy$.

- $D \subset \mathbb{R}^n$ simplă în raport cu $O_y \Rightarrow a \leq x \leq b, \varphi_1(x) \leq y \leq \varphi_2(x)$

$f: D \rightarrow \mathbb{R}$ integrabilă și mărginită

Pp. $\forall x \in [a, b], \exists G(x) = \int_{\varphi_1(x)}^{\varphi_2(x)} f(x, y) dy$

Atunci G integrabilă și $\iint_D f(x, y) dx dy = \int_a^b \left(\int_{\varphi_1(x)}^{\varphi_2(x)} f(x, y) dy \right) dx$